

Ændringsforslag har der i Udvalget været behandlet Forslag om en ændret Affattelse af Grundlovens § 18 (det foreliggende Forslags Punkt 3) for mulig at finde et mere klart Udtryk for, hvad der skal forstås ved Forpligtelser, som forandrer de bestaaende statsretlige Forhold, samt Ændringsforslag, hvorefter der ved det første Valg til Rigsdagen i Henhold til den ændrede Grundlov for Landstingets Vedkommende kun vilde være at foretage Valg af Landstingsmedlemmer i de sønderjydske Landsdele, der genforenes med Danmark; man vilde herved have undgaaet at afholde to Landstingsvalg umiddelbart efter hinanden. Da der imidlertid ikke var enstemmig Tilslutning til de her nævnte Ændringsforslag, og da Statsministeren ved en Konference med Udvalget har gentaget sine Udtalelser fra Forslagets Forelæggelse om ikke at kunne modtage Ændringsforslag, hvorom der ikke kunde opnaas Enighed, er de paagældende Ændringer ikke blevet opretholdt. Flertallet har, som anført, sluttet sig til denne Opfattelse og har, som Følge heraf, ikke kunnet tiltræde de af et Mindretal foreslaaede Ændringer.

Flertallet er principielt imod det af det socialdemokratiske Mindretal stillede Forslag om en ny Affattelse af Grundloven, hvorefter der her i Landet indføres Republik, Etkammersystem og 21 Aars-Valgrets alder til Rigsdagen.

Et *Mindretal* (Fr. Andersen [Københavns østre Storkreds], Borgbjerg, H. P. Hansen [Randers Amt], Jessen og Stauning) formener, at det baade vilde medføre en bedre Grundlov og lette Grundlovsforslagets Vedtagelse, ogsaa ved Folkeafstemningen, om Regeringen og Venstre ikke havde gjort Tilslutning fra alle politiske Partier til Betingelse for Medvirkning til Grundlovssagens Fremme. Et Flertal i begge Ting burde være nok, og det vilde da have været muligt at gennemføre forskellige Fremskridt, bl. a. en mere demokratisk Fremgangsmaade ved Valget af de landstingsvalgte Landstingsmænd. Dette

er nu strandet, fordi et enkelt Parti ikke vilde gaa med dertil.

Efter vor Opfattelse er der i Femaaret siden 5. Juni 1915 foregaaet saa store Omvæltninger i Europa, ogsaa i forfatningspolitisk Henseende, Omvæltninger, der ogsaa har berørt vore sønderjydske Folkefæller, at Danmark nu ved deres Hjemkomst burde fejre denne med en Forfatning, der staar paa Højde med, hvad dette Femaars mægtige Begivenheder har skabt i en Række Lande, til Dels i vor umiddelbare Nærhed (Tyskland og de nye Østersøstater), og hvorved vi ikke vilde byde de genforenede Landsmænd væsentlig ringere Kaar i forfatningsmæssig Henseende end dem, de nu kommer fra. Alle Danske har glædet sig over, at de danske Sønderjyder ved Hjælp af den nye demokratiske Valgret i Kommunerne og den lave Valgrets alder skaffede sig langt større kommunal Indflydelse, end de kunde under det gamle preussiske System. De har dernæst ved Folkeafstemningen, hvor de traf den vigtigste Afgørelse, en Befolkning kan kaldes til at træffe, nemlig om, hvilken Stat den vil tilhøre, stemt efter Valgretter, som ogsaa hele den danske Rigsdagsdelegation fremsatte Ønske om, hvad Principperne angaar, altsaa bl. a. med Stemmeret for de 20-aarige. Den sønderjydske Arbejderforening og andre Organisationer i Sønderjylland har udtrykkelig anmodet om Nedsættelse af den danske Valgrets alder og om andre forfatningsmæssige Reformers.

Det forekommer os nu uværdigt at byde de sønderjydske unge saadanne politiske Kaar, at de kan komme til at vente i op imod 20 Aar, før de faar fuld politisk Medbestemmelsesret i deres og vort Land. Henvisningen til, at de efter Genforeningen selv bør være med til at bestemme Danmarks nye Forfatning, gælder ikke, thi for det første vil de unge jo ikke kunne blive medbestemmende, naar man nu nægter dem dansk Valgret, dernæst er en Grundlovsændring et saa tungt Apparat, at det ikke saa let lader sig